

„Soča“ izhaja vsak petek in velja pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici v Mailing-ovi tiskarni, naročnina pa oskrbništvu „Soča“ Via del Giardino V Zoratti-jevi hiši II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Politični pregled.

Z DUNAJA. — Naš državni zbor je dne 17. t. m. končal svojo šestletno dobo in v kratkem bode formalno razpuščen. Prestolni govor, s katerim je cesar sklenil zadnjo sesijo, vjema se prav zvesto z javnim menenjem o delovanju naših državnih zastopnikov: Zelo hladna sta oba. Vsi čutimo, kar se bere mej vrstami cesarjevega govora in kar je deloma v njem tudi razločno omenjeno, da je državni zbor v dolgih šestih let premalo storil, a veliko nedovršenega zapustil. Za to so pa tudi nekrologi, katere posvečuje avstrijsko časopisje rajnkemu zboru, v obče malo laskavi, mnogi časniki prezirajo celo popolnoma stari rek: „de mortuis nil nisi bene“ ter sodijo ostro in obsojajo. Mi se s popolnim prepričanjem pridružujemo zadnjim; razlogov nam ne manjka zato. Na podlagi sedanjega volilnega reda nenaravno zbrana ustavoverna večina govorila in sklepala in delala je ves čas tako, kakor bi bili Nemci edini gospodarji v naši državni polovici, netila in pospeševala je posebno razpor mej svojo stranko in Čehi, upirala se je strastno zasedanji Bosne in Hercegovine in to samo iz bojazni, da ne bi se čvrsto probujajoči se slovanski element v Avstriji le še više ojačil, bila je malo zbirčna v podelitvah železničnih koncesij — le nam ni ničesar privoščila, podajala je roko tako zvanemu „Gründungsschwindelju“ — kateri je končal s polomom (krahom), po kojem še zdaj mnogo njih lasje bolijo, gospodarila je sploh tako, da bi slabše skoro ne bila mogla.

Ni čuda torej, da se je ljudsko menenje o konstitucionalizmu zelo streznilo, da se nihče za vrnitve poslance kaj posebno ne briga in da se v tej spošnej apatiji tudi povsod prav kesno in mlačno zbujajo agitacija za prihodnje volitve. Vsakakor bi bilo želeli, da pridejo novi elementi v državni zbor, kateri bodo naravnost zastopali svoje volilne okraje, nego dosedanja, večinoma po vladnem pritisku v zbor pritirani poslanci. In če sodimo po prestolnem govoru, kateri z nobeno besedico ne omenja bodočnosti, pripustivši jo popolnoma izidu novih volitev, pa če v pošteb jemljemo, kar je minister Taaffe pri raznih prilikah o tem izjavil, smemo skoro zanesljivo pričakovati, da doživimo letos, česar še nismo do sedaj nigdar v Avstriji, da bode namreč ljudstvo nemoteno po vladnih organih — svobodno volilo svoje zastopnike. Če ne bode državni zbor pri vsem tem pravi izraz ljudskega menenja, kriv bo tega edino sedanja volilni red, po katerem so volilne skupščine tako zložene, da je nemški ljudski manjšini zavarovana večina v zboru. Toda, če stopijo Čehi zopet v akcijo, pa ne bode toliko vladnih mamelukov zasedalo poslanske stole, nadejati se je vendar porazuma mej narodi in pravičnejšega ter uspešnejšega delovanja od prihodnjega državnega zbora, v kar Bog pomodi!

Deželne vlade so nekda že prejela povelja, naj pripravijo vse, da se nove volitve lahko začnejo julija meseca. — Sredi septembra pride novi zbor že skupaj.

Dne 20. t. m. je prišel na Dunaj bolgarski knez, princ Battenberg; imel je najprej pri cesarju avdijenco, potem pa tudi z grofom Andrassyjem daljši pogovor.

Avstrijsko-turška konvencija najnovejši, a zelo grenak sad Andrassyjeve madjarske politike, priznava turškega sultana kot gospodarja v Bosni in Hercegovini, določuje, da se povrnejo Turkom kanoni in puške, ki so jih jim naši hrabri vojaki po izgubi 5 do 6000 padlih tovarišev v krvavem boji zaplenili, — dalje, da se bode v Bosni javno molilo tudi za sultana, da smejo turške zastave v tej deželi poleg naših vihrati. — Ta pogodba je vzbudila pravično nevoljo celo v onih poslanskih krogih, kateri so dozdej podpirali Andrassyjevo orijen-

talno politiko, in v gosposki zbornici je grof Widman prav ostro izrazil to nevoljo. V era gine, rekel je mej drugim, in bati se je, da se tudi pri nas uresniči staro izkustvo, da kar je meč dobro naredil, bode peró pokvarilo.

IZ PRAGE. — Zbor českých poslancev je sklenil, da Čehi pojdejo v državni zbor, če jim pride vlada nasproti, ali če jim obljubi, da izpolni njih terjatev glede narodne enakopravnosti.

IZ LJUBLJANE. — Za volitve državnih poslancev se je osnoval narodni volilni odbor, ki stopi v javnost, brž ko bodo volitve razpisane. — N. fr. Presse pa ima uže telegram iz Ljubljane, kateri navaja imena vseh narodnih kandidatov; tudi goriškim Slovencem je oktroirala kandidata dr. Tonklija, za katerega bodo nekda volilci kompaktno glasovali. (Čujte no!) Take telegrame imenujejo Nemci „Fühler“; njihova namera je drezati, da se kaj pozve.

Dne 11. t. m. so Črnogorci slovesno izročili spiško okrajno avstrijski vladi. Zastopnik črnogorske vlade je ljudstvu priporočil, naj bodo zvesti novemu vladarju in pokorni njegovim gosposkam.

IZ RUMELIJE se poroča, da Rusi naglo odmikajo svojo vojsko.

NA RUSKEM še vedno rogovilijo nihilisti in vse kaže, da so tudi požari, kateri so v zadnjem času vpepelili mesto Orenburg in druge kraje, njihovo delo. Govori se močno, da se je nihilistično rovanje raztegnilo uže čez avstrijske meje in da so te dni nekoliko takih rogoviležev moškega in ženskega spola v Galiciji zasacili in v preiskavo djali. Še tega se nam manjka.

V ŠVAJCI je nedelo narod glasoval, ali se ima zopet vvesti smrtna kazen ali ne. Večina je glasovala za to, da se vvéde.

LISTEK.

Vodopivčev zemljevid

poknežene grofje goriške in gradišćanske. Dunaj 1874.

Bojim se skoro ziniti nekoliko besedij o Vodopivčevem zemljevidu goriške grofje, ker vem, da se kritikom in naj so še tako grofični in objektivni, pri nas kaj radi podtikajo zlobni nameni. Pa kar se v javnosti pokaže, mora se tudi podvreči javni kritiki in kedor mirno prevdari moje besede, misliti si bode moral, ka sem je zapisal le iz tega namena, da bi stvari koristil gg. izdajatelje opomnil na pomanjkljivosti in napake, katerih se bodo lahko ogibali v bodočnosti.

Od karte, ki jo je izdal deželni odbor, katero je pohvalila dunajska svetovna razstava in ki je za šolski poduk namenjena, od take karte moramo pričakovati in zahtevati, da je vzgledna, izverstna. Vodopivčeva karta je že po svoji velikosti namenjena za obešanje na steno in temu svojemu namenu dobro ustreza. Ona je namreč pregledna in to je velika prednost. S tem prav dobro ugaja političnim uradom, županijam in tudi ljudskim šolam. Prav pripravna je za to, da poda otrokom pojem o legi, podobi in kakovosti njih ože domovine.

Vendar posleduje ne velja skozi in skozi. Vzvišenosti so na karti premalo, zlasti presvetlo izražene. Ker se je izbral laži način, da so talne razlike, položeni in stermit svet, predočujejo s pikami, mesto s črtami (Schraffen), naj bi se bili bolj visoki in zlasti bolj stermit kraji zaznamovali z bolj temno barvo. Le ko bi po primeri nadmorske visokosti tudi gostost in temnost pikic rastla, (in sicer po določeni skali), le tedaj bi bilo mogoče pregledati na prvo mignjenje plastično izobrazbo naše dežele. Razlika med visotinami in nižinami stopila bi gledalcu naenkrat pred oči in kedor bi karto od daleč opazoval, zdela bi se mu podobna vzvišenim (relief) zemljevidom. Vsaka karta naj predočuje kolikor mogoče verno in natančno podobo dežele, kakoršna je v resnici, in naj se nikar ne zadovoljuje s tem, da na to podobo le nekoliko spominja. Vodopivčeva karta pa kaže neravni svet le prilično, poveršno.

Sploh je Vodopivčeva karta mnogo pregola in preprazna, tore očem nelepá. Po načelu, da so se imenom zaznamovali le glavni kraji katastralnih občin, izostala je marsikatera precej velika vas. Tako iščeš na tej karti zastoj Brume pri Gradišči, Vedrijana v Berdih, in vendar se nahajajo v teh vaseh duhovnije, ste tore precej važni. Modrejice (na Vodopivčevi karti se imenuje ta kraj napačno

Modrej) sé 36 hišami so zaznamovane, a Modrej sé 44 hišami pa ne!

Lahko bi se bilo izrazilo tudi več potov, ker komunikacije so za vsakdanje življenje zelo važne in tako bi karta lahko ustrezala i turistom. Tudi še nekatere bolj važne gore naj bi se bile pridjale, n. pr. Kobalski hrib (M. Corada), Kuk pri Livku, Škofji vrh pri Cerknem, itd. Sploh pa naj bi bili verhi tudi manjših gora izraženi s posebnim znakom, n. pr. z majhnim obročkom, kakor je to na generalštabnih kartah. Znamenje za selo stoji pogostoma ondi, kjer ne nobene hiše, k večjemu kak senik (ta napaka se nahaja tudi na generalštabnih kartah). Kjer so pa res sela, ondi bi se bilo njih ime [prav lahko zapisalo z manjšimi čerkami in preglednost karte bi nič ne terpela. Koliko imen in podobnosti ima znana Gerinjeva karta, ki je mnogo manjša od Vodopivčeve, a vendar ne preobložena!

Jako dobro bi bilo reke in sploh vode s plavkasto barvo zaznamovati. To bi ne le poviševalo preglednost, nego odstranilo bi tudi marsikatero pomoto, ker so na karti večji potoki in skladovne ceste enako debelo črto izraženi, n. pr. v Furlaniji, v Gergarji itd. Najočitnejša pa je ta pomota na Kneži, kder manjka celo izliv Kneže v Bačo!

Misel, ljudnatost krajev izraziti z različno velikimi kolobarji, ni bila preveč srečna, ker je tako merjenje težavno in karta sama v tem obziru [ne ni-

Ljudska veselica pri sv. Ivanu dne 11. t. m. (konec.)

Da dopolnimo sycje poročilo o prezanimivej svečanosti, katero je napravila tržaška okolica v proslavljenju cesarjeve sreberne poroke, naj objavimo tu še govora gosp. poslanca Nabergoja in g. Vikt. Dolenc. Prvi se glasi tako-le:

Slavna gospoda, častito občinstvo!

Danes je sicer že 11. dan maja; mi smo se tukaj zbrali pa, da praznujemo dan 24. aprila, dan, kateri ostane nepozabljen v srcih vseh avstrijskih narodov, kajti ta dan praznoval je naš presvetli cesar F. J. s svojo preblago soprogo, cesarico Elizabeto, sreberno poroko.

Tega praznika udeležilo se je vse prebivalstvo naše preslavne monarhije, udeležilo se ga je s toliko navdušenostjo, da mora Evropa občudovati ljubezen in vdanost avstrijskih narodov do njih preljubljenega vladarja in njegove rodbine, kajti od najmanjše vasice do največjega mesta v državi, od bome hišice seljaka, do bogataša palače, vse je z velikim veseljem praznovalo že omenjeni dan, dan velikega pomena za habsburško dinastijo; saj ta navdušenost in ljubezen, katero so pokazala avstrijska ljudstva do svojega monarha, uplivati mora ne samo v notranjem deržave, ampak daleč čez njene meje.

In kakor drugod, tako ni hotela tudi tukaj pri nas, nobena vas naše okolice zaostati za drugimi po deržavi, kajti zvonjenje zvonov, pokaenje možnarjev, velikanaki kresi in umetni ognji, navdušeno petje in spre vodi, razsvitljenje posameznih hiš in vasi, kakor tudi goreče molitve vernih po cerkvah, priča so nam, da slovensko prebivalstvo Trsta in njihove okolice v resnici ljubi svojega presvitlega vladarja kot očeta, in presvitlo cesarico, kot svojo ljubo mater.

Naša okolica je uže v preteklih dobah večkrat dejansko pokazala svojo neomahljivo zvestobo. Ko so se črni oblaki zberali nad našo državo, in pretili z nevarnostjo v burnih letih 1848, 1849 in pozneje tudi v letih 1859, 1866, stali so naši okoličniki močje in mladenči, razprosterani po obalah Adrije oboroženi in čakali so sovražnika neprestrašeno, skupno kot en mož, pripravljeni žrtovati življenje in premoženje za svojega cesarja in očetajavo. In kakor smo se v tako burnih časih vsi zato poklicani neustrašeno skupaj zberali, da smo varovali prestol in domovino pred sovražnikom, tako smo se tudi danes tukaj zbrali, da skupaj praznujemo veseli dogodek, da se skupaj veselimo srečnega dneva, katerega je doživel naš presvetli cesar še svojo preblago gospo, presvitlo cesarico. Vabim vas torej vse, kolikor je iskreno sočutje do visokih jubilentov tukaj zbralo iz dna srca vskliknemo, da se od Adrije do daljnega Dunaja glasi: Naj nam Bog še mnogaja leta živi cesarja F. J. in cesarico Elizabeto! (Nepopisljiva navdušenost, neprenehljivi živoklici.)

Zdaj nastopi podpredsednik „Edinosti“, g. Viktor Dolenc in govori tako:

Slavna gospoda! Veliko veselje je v družini, kedar praznujemo stariši godov dan, še večja kedar stariši praznujejo sreberno ali celo zlato poroko: sinovi hčere, vnuki, bratje, sestre, sploh vsa rodbina zbira se na prvotnem domu, da vsi skupaj veselo obhajajo družbinsko slavnost.

Tudi mi avstrijski narodje smo velika rodbina, katere stariši so naši vladarji, naš pr. cesar, naša cesarica; cesarska hiša uže mnoga stoletja veže to družino mnogih narodov v eno samo celoto; interesi te dinastije so torej v najožji zvezi z interesi vseh avstrijskih narodov.

tanjčna. Tako je zaznamovan Križ (vipavski) kakor kraj, ki ima od 1500—2000 prebivalcev; a v resnici jih ima le 300 (vsa občina 1300); Devin bi moral imeti po karti 750 preb. a ima jih le 430; Ajdovščina mesto 1500 le 780 in Akvileja mesto 1500 le 830. Jaz sem kolobarje pri teh in še nekaterih krajih vestno meril, a skoro povsodi sem zapazil, da jim je vsledi pridjane šlake njih ljudnatost previsoko nakazana.

Verhu tega pr. ima Vodopivčeva karta nekaj očitnih napak. Tako je n. pr. Greta (v teržaški okolici) zaznamovana kakor gora (G. risalec je morda imei v mislih Terstice, ki so ondi blizu). Izliv Ausse je obgrajen okoli in okoli z deržavno mejo. Sploh je meja pri Robedišči napačno narisana. Potok z livškega sedla teče v resnici na beneško stran v Nadižo, a ne v Sočo. Gorski potoki so na karti vsi preveč zakrivljeni in zviti, kar je protinaturno (v nižinah se reke zvijajo, v goratih krajih pa tečejo bolj hifro in ravno). Iz Tolmina v Poljubinj pelje na karti dvojna cesta. Znamenje za faro stoji mnogokrat pri takih vaseh, kjer ne fare (n. pr. v Ajdovščini).

Največa nemarnost se mi pa zdi, da je pregled visotin na desni strani karte poln napak. Večinoma so vse visočine previsoko naznačene. Tako je previsoko naznanjen Mangart za 86 metrov (270 čevljev), Triglav za 70m, Razor za 72m, Kanjavec za 71, Kern, Veliki verh in Vogel (pa ne tisti nad Nemškimi rutom, kakor misli g. Vodopivec) za 61m, Črna perot

Naravno je torej, da te dni kraljuje po celem ve-likej Avstriji neomejeno veselje, kajti presvetli naš cesar in presvetla cesarica naša praznovala sta pred nekaterimi dnevi 25 letnico njune zakonske zveze.

Bog je dal doživeti našemu cesarju po marsikateri skušaji, nevarnosti in nevihti lep, krasen dan, kakoršnega je doživel dozdaj malokater drug vladar. Koliko se je spremenilo v naši predragi Avstriji v teh 25 letih? Koliko neviht je prestala naša država v tej dobi? Da, smelo rečem, da življenje pr. cesarja Franca Jožefa bilo je bolj pomenljivo kakor mnogih njegovih dedov in pradedov. Posebno pomenljiv in veličasten moment v zgodovini našega cesarja je pa ta, da je on podelil avstrijanskim narodom svobodo, po kateri so hrepeli, da jim je osrečil z ustavo, po kateri je mogoče, da se vsi narodi bolje in hitreje razvijajo v duševnem in gmetnem obziru. In pod zavetjem te svobode začel se je zavedati in čvrstejše gibati tudi naš slovenski narod, ki je poprej stoletja taval v temoti.—Akopram pa mi Slovenci še nismo dosegli vseh pravic, katere želimo in katere nam jamči ustava, vendar se smemo nadejati, da bode cesarjeva mogočna beseda posredovala v našo korist in da bomo pod vladjo sedanjega cesarja tudi mi Slovani vse to dosegli, kar nam še gre in česar želimo v prosep našega narodnega bitja. Cesarjeve besede „Jaz želim mir mej svojimi narodi“ so nam v spominu. Če pa je kaka dežela, kaka narodnost dožnja večno hvaležnost cesarski hiši Habsburški, je to dolžan gotovo Trst s svojo okolico.—Trst bilo je v začetku srednjega veka jako malo, nesrečno mesto, vedno nadlegovano po sovražnikih, mej katerimi so bili najhujši tistikrat še mogočni Benečani, ki so hoteli to mesto na obrežji Adrije po vsej sili podjarmiti.—Ker pa so prebivalci Trsta prevideli, da bi to mesto pod jarmom krute republike beneške le propadalo, iskali so mogočnega zaštitnika in so ga tudi našli; prostovoljno so se podvrgli leta 1382 vojvodu Leopoldu III. iz Habsburške hiše in kmalo bode Trst praznoval 500 letnico svoje zveze z avstrijsko državo, katere je uplivala tako do brotljivo na razvitek in blagostanje tega mesta, da je mesto Trst v teku tega časa postalo prvo trgovišče jadranskega morja in je uže davno prekosilo nekdanj mogočne Benetke. Prezirati pa ne moremo, da brez posebne skrbi in podpore avstrijskih vladarjev ne bi bil Trst nikoli postal to, kar je danes. Posebna dobrotnika temu mestu sta bila Karol VI. in njegova velikodušna hči Marija Terezija, katera oba sta Trst obdarovala z mnogimi privilegiji in drugimi prednostmi. Tem vladarjem in pradedom našega cesarja postavljali so hvaležni Tržanaci po vsej pravici spominke in Trst so v obče imenovali „najzvestejše mesto“ (la fedelissima.)

Da se je v zadnjem času začelo kaj dvomiti nad to starodavno zvestobo, tega pač nij kriva ogromna večina tržaškega prebivalstva, katero še denes spoznava, da le pod žezlom habsburškim, da le v zvezi z Avstrijo zamore Trst z okolico uspešno napredovati.—Jez trdim smelo, da vsakdo, ki nij teh mislij in zasleduje druge namene, ni pravi patrijot. To posebno mi Slovenci dobro spoznavamo in upirali smo se vedno drugačnemu mnenju ter to javno izrazili na raznih ljudskih shodih novejšega časa. Skala se omaja in hrast, zvestoba Slovanom ne gane.—Naši okoličani so bili in bodo vedno zvesti in iskreno vdani cesarski rodbini, to so dokazali pri vsakej priliki, posebno pa v časih neviht, ko so z orožjem v roci stali na braniku domovine.—

Tudi te dni so naši okoličani s plamtečimi kresmi svetu naznanjali, kako ljubijo čez vse svojo avstrijsko domovino, svojega cesarja. Zraven tega pa želé naši okoličani tudi v miru živeti s svojimi sodeleža-

za 45m, Porezer za 44m, Merzavec za 21m, Skalnica za 18m, Terstelj za 19m, Volnik za 14m itd. Oni, ki je preračunjeval čevlje v metre, vzel je rienda 1 dun. čevlj = 0.32m (mesto 0.316) in od.todi taka razlika, ki bi bila pri Triglavu še večja, ko bi bil g. preračunovalec znal, da po novejši meri je ta gora 2865m visoka in ne le 2855m. Te razlike neso male, če se pomisli, da je Mangartova visokost za toliko previsoko naznanjena, kolikor visoko leži Gorica nad morjem, ali pa kolikor je visok akvilejski zvonik.

Tudi pravilnost pisave je nekoliko pomanjkljiva. Babji zob se za Mangart nikjer ne rabi (pač pa za druge gore). Tako menda tudi Volnik ne v navadi, nego Žekaneč. Gora, ki je na Vodopivčevi karti zaznamovana kot Koronina, se imenuje v resnici Kopitnik (Korenina je planjava od zad, kder se nahaja drevesna šola pri Kernici). Tako je menda tudi napačno Učaja (vas v Reziji je tega imena), mesto Beli potok ali rezijanska Bela. Enako napačno je ime Loj pri Bovcu, mesto Glejun ali Gliven.

Poleg teh večjih napak nahaja se pa tudi mnogo manjših pravopisnih. Tako se bere na karti Mogenca (mesto Moznica), Zadenica (Zadnjica), Prestrelnik (Prestreljenek), Merzovec (Merzavec), Čermenjak (Čemernjak), Kviško (Kojško), Tolmin (Tolmin), Hatenje (Hotenje), Tribuša (Trebuša), Avšnik (Avšek), Miren (Merno), Skrile (Skrile), Opačje selo (Opače ali Opatje selo), Ivanigrad (Ivanjigrad), Štjak (Štjajak), Nabrežin

ni druge narodnosti, a to le na podlagi popolne pravice in enakopravnosti in ta harmonija ta prijateljska zveza se bode najboljšje dosegla pod geslom: Živela Avstrija!—pod tem geslom si bodo roke podajali Italijani in Slovenci, ki oboji so poklicani pospeševati napredek in srečo teh lepih primorskih pokrajin.—

Menim pa naposled, da Vam vsem govorim iz srca, ako pri tej slovesni priliki glasno povdarjam sledeča voščila: Bog ohrani našega pres. cesarja in presv. cesarico še mnoga leta, Vsegamogočni daj jima doživeti tudi zlato poroko, na čast in slavo Avstrije in v srečo avstrijskih narodov!—Ta naša presrečna voščila naj douč od jadranskega morja do cesarskega prestola in naj se razlegajo po celem Avstriji in prav tako naj se razlega naš trikratni klic, h kateremu Vas vabim: Živio France Jožef I. in Elizabeta! Gromoviti živoklici.)

Dopisi.

Iz Solkana 19. maja. (Izv. dop.) (Beseda. Občni zbor.) Naša čitalnica je napravila dne 11. t. m. lepo veselico. Akopram so tudi tisti dan oblaki puščali, zbralo se je bilo še precej občinstva. Tudi naša gospoda je bila pri tej besedi dobro zastopana. Program veselice se je na občno pohvalo dobro vršil. Posebno petje, pri katerem so nas Šentpeterski vrli pevci v ljudno podpirali, je tako dopadalo, da so se morale vse pesmi ponavljati. Posebno Kocijančičev venec se je poslušalcem jako prikupil. Tudi Igra Garibaldi se je še precej dobro predstavljala. Po besedi je bila jako živahna plesna zabava. V nedeljo dne 25. t. m. popoldne bode imela naša čitalnica svoj redni občni zbor. Nadejati se je obilne vdeležitve. Saj bi se morali društveniki za to brigati, da pozvedo stanje svojega društva, in da si izberó v odbor take može, katerim je mar za provspreh čitalnice in sploh za narodni napredek.

Da si obstoji naša čitalnica uže dvanajsto leto je žalibog še mnogo gajilobe med našo mladino, posebno narodnem obziru. Zato pozivljam naše možake, kateri še niso v našem društvu, lahko žrtujejo par forintov na leto, da se nam pridružijo — ker bi potem zmognejšimi močmi zamogla naša čitalnica bolj pogostoma napravljati narodne veselice, pri katerih bi imela mladina priliko poslušati podučljive govore in lepe narodne pesmi ter se kolikor v govoru in vedenju, toliko v petju olikati. —

V.

Iz Gergarja 20. maja. (Izv. dop.) Skoro iz vseh občin goriškega okraja priobčila je „Soča“, kako se je veličastni dan sreberne poroke Njiju Veličanstev praznoval. Tudi mi smo po svojih močeh slavili isti dan presvitlo dvojico. Ne bom javil, kaj se je tukaj napravilo v ta namen, le toliko naj mi bode dovoljeno izreči, da dan 24. aprila t. l. ostane celo življenje mladim in starim, posebno šolske mladini v vednem spominu.

Lansko leto sezidala se je tukaj lepa, za tukajšno število prebivalcev desti prostorna cerkev in sicer brez velikih stroškov. Da se je to delo tako v kratkem času večidel zveršilo, gre posebna hvala v mnogih obzirih našemu v. č. g. vikariju. Ljudje delali so rabote brez memranja in najmanjše nevolje. A trud je pozabljen, cerkev se pa mogočno vzdiguje nad drugimi hišami, na kojoj so Gergarci sedaj lahko ponosni. Notranjost cerkve lišpajo lepe slike, katere je prav

(Nabrežini), Skeden (Skeđenj), Repen (Repno), Golak (Goljak), Staroselo (Starosedlo), morda tudi Kuk mesto Kolik. Tudi se slovenski ne pravi z raztrošenimi hišami (mesto raztresenimi). Za Ebbe in Fluth ne treba rabiti skovanih besedij pritok in odtok, ker imamo dobra serbohervaska izraza plima in oseka, katera je g. Jesenko že davno vpe-ljal v slovenski zemljepis. Da se ne rabil pologlasni é konsekvencno, tega je menda le tiskar kriv (primeri: Tèrst m. Tèrst).

Kljubu tem pomanjkljivostim pa vendar človeka veseli, ko vidi, da smo vsaj nekoliko napredovali v pravopisanji krajevnih imen. Koliko časa je še od tega, ko so tudi izobraženi Slovenci pisali proti vsm slovniskim pravilom: Berginj, Dreženca, Cirkno itd. Kedor je pregledoval druge karte naše dežele (n. pr. Gerinijevo ali generalštabno), in videl, kako barbarično so zapisana ondi imena naših krajev, ta bode vedel najbolje ceniti orthographično pravilnost in dobro mu bode delo pri sercu, ko bode svoj domač kraj tako bral, kakor ga sam pravilno izgovarja.

Večina tu naštetih pomanjkljivostij Vodopivčeve karte je taka, da se da pri drugi izdaji prav lahko odstraniti in popraviti. In ker je ta karta zelo razširjena, upamo tudi, da bode kmalu potreba druge izdaje in da se takrat tako doverši, da bode popolno delo vredno svojih založnikov ter kinč deželnih publikacij.

mojstersko izdelal g. Tomaž Selak slikar v Podmencu. Reči se mora, da so vsi popolnoma zadovoljni z njegovim delom. Posebno lepo izgotovil je postaje križnega pota na platno. Tudi v kiparstvu pokazal se je pravega mojstra; izrezal je 2 lesena kipa za veliki altar in druge reči prav umetno. Ako se pa pomisli, da je vse prav po ceni naredil, ko bi kateri drugi za to 2 krat toliko ali še morda več zahteval, sme se ga z lahko vestjo v. č. duhovščini, gg. županom i drugim priporočiti. Čemu bi pa tudi iskali ptujcev, ki človeka večkrat očitno opeharijo. Kedar se bode cerkev posvetila, se ne ve nič gotovega.

Vsled prevelike moče letošnjega dežja, se je nekemu tuk. posestniku kos njive pri potoku „Slatna“ ponizal in sicer okoli 10 □ m. poveršja. Znamnje, da mora biti pod delom grgarske občine „Britof-om“ velika na dolgo in široko se raztegujoča podzemeljska votlina. Prav pametno bi bilo dakle, da bi se posvetovalo v tej zadevi s katerim strokovnjakom i ako je to istina, naj se na tem uže od narave same odkazanim mestu izkoplje novo žrelo, da bi voda pri prihodnjih povodnjah imela več izlivov ter bi ne vzročevala tolikih škod na naših poljih.

Iz Komna 20. maja. (Izv. dop.) Kakor druga leta, vršil se je pri nas tudi letos dne 7 i 8. t. m. vojaški nabor v prav lepem redu. Fantov prišlo je mnogo iz vseh k Komnu pripadajočih občin. Peli so, da je bilo kaj; jolilajfjanja nismo slišali dasiravno jih je več tudi iz Trsta — seveda domačinov, i naboru dospelo. Mej drugim menj vrednim petjem razgledale so se tudi izvrstne narodne pesnice. V vojaške so vzeli vse skupaj 48 mladenčev; med njimi tudi nečega Boschetti-ja iz Nabrežine, kojemu pa žali Bog, ni bil odločen vojaški kruh. Komaj izbranim pridruženega jela je božjast tako hudo lomiti da je ob 2. uri popold. že dušo izdihnil, ter se preselil tja, kder onega kruha ne pečejo — prost je za vselej vojaštine.

Iz Nabrežine 17. maja (Izv. dop.)

V četrtek na srebrno poroko presvitlega cesarja in cesarice vršila se je v Nabrežini slavnost, kakoršne ne bi bili pričakovali. Nabrežina bila je praznično oblečena; vihrale so cesarske in narodne zastave na zvoniku, hišah in mlajih, posebno krasno pa je bil okinčan glavni trg, ki je bil spremenjen v prostorišče za slavnost; na tem prostoru postavljen je bil velik, okusno s zelenjavo, cveticami, primernimi napisi, s transparenti in avstrijskimi zastavami okinčan oder, na katerem je imelo prostor nad 200 oseb. V sredi prostorišča vihrala je nabrežinska zastava na visokem jarbolu, okoli in okoli prostorišča pa je bilo vse v mlajih, oleandrih in zastavah; s kratka tako okusno in bogato okinčano prostorišče delalo bi čast vsakemu mestu.

Uže 23. aprila naznanjala je vihrajoča cesarska zastava praznični dan. Zvečer okoli sedme ure zapoje mogočni pevski zbor avstrijsko himno in kmalu so bile vse hiše razsvitljene in na bližnjih hribih zažgali se kresovi; vmes pa so goreli bengalični ognji v raznih podobah i bojah, pokali so topiči in čulo se je pritkravanje zvonov.

Družega dne se je streljanje in pritkravanje zvonov zjutraj ob treh pričelo in je trajalo do 5. ure. Ob 9. uri zbrala se je praznično oblečena šolska mladina v šolski sobani, in od ondot se napotila s cesarsko, narodno in šolsko zastavo na čelu na prostorišče za slavnost, kjer je bilo uže nad tisoč ljudi zbranih. Ko je g. učitelj v jedrnatem govoru razložil pomen prazničnega dneva, zapela je šol. mladež cesarsko pesen jako navdušeno. Ob 10. uri pomikala se je ista v prelepem sprevedu v cerkev sv. Roka k velikej svetelj maši; njej se pridružili občinsko starišinstvo, krajni šol. svet, čitalnični udje, železnično osebje, c. k. žandarmerija, c. k. finančna straža in naposled priprosto ljudstvo.

Sveta maša, pri kateri je sodeloval čitalnični pevski zbor, končala je se zahvalnico in Avstrijsko himno. Po končanem svetem opravilu zbralo se je zopet vse občinstvo na slavnostnem prostorišču in ko gospod voditelj slavnosti naznanil nadaljevanje slavnosti po popoldne točno ob 4., nastopi šolska mladina, in krepko zadoni iz kakih 120 grl himna k petindvajsetletnici cesarjeve poroke, in katera se je močno dopadala radi lepe harmonije. Popevalo se je še mnogo pesnij in priznavati se mora, da sta obadva pevski zbor mnogo slave žela; občinstvo pokazalo je svoje priznanje s frenetičnimi živio—in još-klici. Nekateri učenci so izvanredno lepo deklamovali. Ob 6. uri javlja čitalnični predsednik g. K. F. prenehajaj slavnosti do solnčnega zahoda, v katerem časi se pogosti šolska mladina in nekateri občinarji. Mej daritelji sta se posebno gosp. župan in g. čit. predsednik odlikovala, katerima se je neki učenec jako lepo i primerno zahvalil ter jima klical: Slava! Po solnčnem zahodu začela je krepka godba svoj povasni obhod s cesarsko himno, katerej se pridruži velika bakljada, in občinstvo, na čelu šolska mladina začne se pomikati v velikanskih vrstah proti železnični postaji. Baklje so kakor ponočne pošasti sfrfale in čarobno blesketale. Istočasno so bile vse hiše razsvitljene. Na glavnem trgu pa bila je svečava tako bogato in okusno uredjena, da so se videli vsakoverstne podobe geometričnih trupel. Ob deveti uri priredila je nabrežinska čitalnica ples na 6 brejarjih. Plesati smel je vsaki brezplačno na odkazanem mu brejarji. Za vsakim plesnim komadom sta pela pevski zbor, vmes pa so se prižigali še bengalični ognji v raznih podobah i bojah. Še le popolnoci razšli so se udeleženci v najlepšem redu. Nabrežinska kronika zaznamovala bode to slavnost mej naj lepše dogodbe v dobi našega narodnega prebujenja.

se ravno danes v Nabrežini, ko se zbirajo vsi narodi vzvišenih čutov okoli staroslavne prestola Habsburškega, oficijalno otvorja ter sklene svoj govor: živio presv. cesar F. J. I. živela preblaga nam cesarica Elizabeta na slavo mogočne Avstrije in na strah sovraga! Njima naj zadonijo tukaj na skalnatem Krasi 3 kratni živio-klici. Občinstvo je na to trikrat ponovilo živio-klice in krepki šolski pevski zbor zapel je mej tem, ko je občinstvo stoje poslušalo himno k petindvajsetletnici cesarjeve poroke, in katera se je močno dopadala radi lepe harmonije. Popevalo se je še mnogo pesnij in priznavati se mora, da sta obadva pevski zbor mnogo slave žela; občinstvo pokazalo je svoje priznanje s frenetičnimi živio—in još-klici. Nekateri učenci so izvanredno lepo deklamovali. Ob 6. uri javlja čitalnični predsednik g. K. F. prenehajaj slavnosti do solnčnega zahoda, v katerem časi se pogosti šolska mladina in nekateri občinarji. Mej daritelji sta se posebno gosp. župan in g. čit. predsednik odlikovala, katerima se je neki učenec jako lepo i primerno zahvalil ter jima klical: Slava! Po solnčnem zahodu začela je krepka godba svoj povasni obhod s cesarsko himno, katerej se pridruži velika bakljada, in občinstvo, na čelu šolska mladina začne se pomikati v velikanskih vrstah proti železnični postaji. Baklje so kakor ponočne pošasti sfrfale in čarobno blesketale. Istočasno so bile vse hiše razsvitljene. Na glavnem trgu pa bila je svečava tako bogato in okusno uredjena, da so se videli vsakoverstne podobe geometričnih trupel. Ob deveti uri priredila je nabrežinska čitalnica ples na 6 brejarjih. Plesati smel je vsaki brezplačno na odkazanem mu brejarji. Za vsakim plesnim komadom sta pela pevski zbor, vmes pa so se prižigali še bengalični ognji v raznih podobah i bojah. Še le popolnoci razšli so se udeleženci v najlepšem redu. Nabrežinska kronika zaznamovala bode to slavnost mej naj lepše dogodbe v dobi našega narodnega prebujenja.

Iz Bovca 20. maja. (Izv. dop.) Dne 7. t. m. smo slovesno sprejeli novo došlega dekana prečast. mons. Kumar-ja. G. župan z vsemi občinskimi zastopniki in vsi gg. duhovniki so mu šli do Serpenice naproti in ga tam dostojno pozdravili. Mej streljanjem topičev, spremljan od omenjene gospode došel je potem na svoj novi dom.—Preteklo nedeljo je bila slovesna instalacija; instalator je bil vis. čast. gosp. dekan kobariški; a navzoči so bili tudi v. č. gosp. dekan tolminski, vsa farna duhovščina in g. okrajni glavar. Cerkevna svečanost vršila se je prav slovesno; cerkev je bila prenapolnjena vernih faranov. Za to je pa tudi potem vse mrgolelo ljudi po okinčanem trgu. Zvečer je pred farovžem in po razsvitljenih ulicah svirala naša domača godba.—Ljudstvo ima veliko zaupanje v svojega novega dušnega pastirja in je ta dan prav jasno izraževalo svoje odkritosrčno veselje nad njegovim prihodom. Upajmo, da se ta občina zadovoljnost ohrani, kar bo tem lažej, ako se monsignor tudi v narodnem oziru postavi na ljudsko stran ter dogotovi, kar je njegov nepozabljivi prednik tako uspešno začel.—

Iz občnega zbora „Sloge“

11. aprila t. l. (konec.)

Odbornik g. poslanec Fagan el prečita sledečo peticijo:

Visoko c. k. ministerstvo kmetijstva!

Ko je avstro-ogerska vlada pred leti s sosedno italijansko vlado sklenila colninsko pogodbo, bili so od obeh vlad vsi rastlinski in poljski pridelki pri prevajanju čez mejo kot sleherne davštine prosti proglašeni.

A italijanska vlada ni dolgo te pogodbe držala, ampak je, pod izmišljeno pretvezo bojazni, da bi se iz avstro-ogerskih dežel ne zanesla tertna uš (filoxera) svoje meje vsem rastlinskim pridelkom prihajajočim od avstrijske strani zaperla, in to na korist svojih in na veliko škodo avstrijskih državljanov, tako, da sedaj ne sme iz Goriškega nobeden rastlinski pridelek prestopiti meje, ko nasprotno italijanski državljan, ker naše meje neso italijanskim rastlinskim pridelkom zaperle, vse svojo rastlinske pridelke v avstro-ogersko državo še brez colnine čez meje prevažajo, in tako s to preveliko konkurenco popolni propad kmetijstva posebno zgodnjega vrtnarstva na Goriškem prouzročujejo.

Politično društvo „Sloga“, zastopano po svojem odboru, kateremu mora biti duševno in gmotno blagostanje svojih soderžavljanov na sercu, si šteje v svojo sveto nalogo, zoper ta neopravičen čin italijanske vlade slovesno protestirati, in visoko c. k. ministerstvo kmetijstva prositi, naj ono blagovoluje pri italijanski vladi za to potezati se, da se bodo smeli iz goriške dežele vsi rastlinski pridelki na Italijansko čez mejo prevažati, v nasprotnem slučaju naj se pa tudi avstrijske meje vsem rastlinskim pridelkom iz Italijanskega, iz enakega uzroka bojazni pred tertno ušjo zapró in opiramo to prošnjo na sledeče razloge:

1. Naravoznanci terdijo, da se tertna uš zanesti more le po prenašanju vinskih tert, od katerega soka žive, ne pa po sadju, n. pr. po črešnjah, hruškah,

špargeljnih, krompirju, itd. Ničev je tedaj vzrok, da se brani goriškemu zgodnjemu sadju vvaževanje v okolično vidensko kjer je vegetacija poznejša. Tu se ravna le za to, da italijanska vlada varuje domače pridelke tuje konkurence.

2. Filoksera se je v prvo pokazala na Francoskem. Bilo je sicer objavljeno, da pri Klosterneburgu se je bila ta tertna uš prikazala, ali kakor so uradna poročila objavila, je že ta merčes popolnoma uničen; drugod pa po Avstrijskem ni trtne uši. Kar se rastlinskih pridelkov v Italijo prevažajo, ti se pridelujejo le na Goriškem; torej strah pred tertno ušjo od strani italijanske vlade je izmišljen in sumljiv.

3. S tem, da italijanska vlada prevažanje rastlinskih pridelkov iz goriške dežele o svojo prepoveduje, in da se dan danes uže v vsih velikih avstrijskih mestih italijanski rastlinski pridelki svobodno prodajajo, kmetijstvo na Goriškem silno terpi, in hode če bo to trajalo, tudi popolnoma propadlo, kar se razvidi iz sledečih uzrokov:

a) Goriško-gradska dežela slovi uže od nek-daj sem zaradi svojega milega podnebja, za kraj zgodnjega sadja in zgodnje zelenjave, in ker se je vse to pred leti, ko ni bila italijanska vlada svoje meje našim pridelkom zaperla, drago prodajalo, so si posestniki po Goriškem z velikimi stroški svoje kmetije za pridelovanje teh zgodnjih pridelkov nakupili; kaj pa zdaj početi s temi pridelki, ker ne le, da ne smejo naši zgodnji pridelki čez italijansko mejo, se še v vseh večih avstrijskih mestih pridelki južne Italije, ki se prostodavštine v Avstrijo vvažajo, razprodajajo, kar mora našo kupčijo z zgodnjim sadjem in zelenjavo popolnoma uničiti.

b) % ozirom na to, da je goriška dežela pridelovanju zgodnjega sadja in zelenjave ugodna, je tudi c. k. deželna cenilna komisija za uravnavanje davkov, čisti prinos o posameznih razredih na Goriškem čisti prinos sedanjega 4. razreda k prvemu razredu, stare vccentitve; koliko vinogradov na primer v Dornbergu, Pervacini in po Berdih so zaradi črešnje in drugega sadja po 1 in tudi 2 razreda več v čistem prinosu cenjeni, koliko njiv okoli Gorice, Standreža so zaradi pridelovanja zgodnjega krompirja in zgodnje zelenjave za 1 razred više cenili z izgovorom, da se pridelki bogato prodajajo, a ni se pa pomislilo kaj bo tedaj početi, če se zgodnji pridelki ne bodo mogli spečati. Kaj bo pa potem, če bodo navedene razmere trajale, ko bodo morali naši posestniki po novi vccentitvi izredno visoke davke plačevati? Vse posestvo mora po tem propasti.

Opiraje se na navedene razloge pričakujemo, da bode vis. c. kr. ministerstvo kmetijstva pri kr. italijanski vladi na to delalo, da se bodo smeli v prihodnje avstrijski rastlinski pridelki v Italijo vsake colnine prosti vvažati čez mejo, in če se to ne doseže, da tudi naša vlada italijanskim rastlinskim pridelkom svoje meje zapre.

ODBOR POLITIČNEGA DRUŠTVA „SLOGA“

Predsednik:

POVŠE.

Tajnik:

FAGANEL.

Domače stvari.

Odbor „Sloge“ bo imel prih. četrtek t. j. 29. t. m. sejo, da pregleda došla mu pisma, v katerih posamezne občine nasvetujejo, koga naj „Sloga“ proglaši za kandidata pri bližnjih državnih volitvah ter da potem potrebno priredi, da se morda različna mnjenja poravnajo, ker le složni moremo zmagati.

Odbor Solkanske čitalnice vljudno vabi vse svoje društvenike k rednemu občnemu zboru ki bode v nedeljo 25. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalnici. Dnevni red: 1. Podpredsednikov pozdrav. 2. Tajnikovo sporočilo. 3. Denarničarjevo sporočilo. 4. Volitev predsednika in odbora. 5. Razni predlogi.

Vabilo k besedi, katero napravi (radi, pred nevgodnega vremena) bralno društvo v Zgoniku v spomin sreberne poroke Nj. Velikanstev dne 25. maja 1879. se sledečim programom: 1. Slavnostni govor. 2. Petje. 3. Deklamacija „Nuna in tica“. 4. Dvogovor. 5. Deklamacija „Slepec“. 6. Petje. 7. Deklamacija „Detetu“. 8. Bog vas sprimi! Kdaj pojdet domov? Vesela igra v I. dejanji. 9. Tombola. 10. Društvena zabava, ples.

Umrl je v Vinkovcih na Hrvaškem profesor Jože Ogrinec, še le 36 let star. Po slovenskem svetu je bil znan po svojih spisih, ki so se odlikovali po res domači slovensčini, ne pokvarjeni po tujem duhu in mišljenju. Med drugim je poslovenil glediščno igro „Zapravilivec“ tako izvrstno, da je slovenski prevod boljši od nemškega izvirnika, izvirna njegova igra v Ljubljano jo dajmo! je znana že po slovenskem svetu, ker je velikokrat bila že na gledališčnem odru v Ljubljani in drugje. Rodil se je v Podgorji pri Kamniku na Gorenjskem, z življenjem se mnogo boril posebnost se zato, ker ni bil nikdar prav zdrav, imel je namreč srčno napako in ni mogel se življenja veseliti, zato je tudi še le pred kratkim naredil profesorsko skušnjo in dobil stalno službo. Za narodno literaturo je smrt njegova velika zguba, ker bi bilo gotovo še

marsikaj lepega narodnega blaga, to z njegovega peresa vzlasti zdaj, ko je bil prisiljen do stalne službe in bil rešen skrbi za vsakdanji kruh. Bodi toraj priporočen v blag spomin narodu, pa tudi njegovim sošolcem, izmed katerih eden najstarejši je tudi pisatelj te kratke nagrobnice svojemu prijatelju.

Mestne volitve v Gorici so končale pretek. terek. Kakor v drugi zmagala je tudi v prvi volilni skupščini stranka varčnih gospodarjev. Izvoljeni so Karol vitez Ritter z 120, Anton Erzettig inženjer z 113 in vitez dr. Doliac odvetnik z 111 glasovi izmed 220 glasov. Med dvema (dr. Gentilli in Ropper) pa je bila popoldne ožja volitev, pri kateri je bil izvoljen kandidat tako zvahe liberalne ali magistratne stranke dr. Gentilli, ker so „šparovci“, menda zadovoljni, da so „magistratovcem“ zasolili moralno zausnicio, popoldne doma ostali. Našim liberalcem, posebno pa ožjim prijateljem onega gospoda, katerega je „L' Isonzo“ proti koncu lanskega leta imenoval „magistratni factotum“, ni izid volitve nič kaj po volji, ker se bojé, da ne bi novi može pri magistratu kaj pomešali, kar bi temu ali onemu prav ne dišalo. Bomo videli!

Vinska razstava v Kojskem je privabila preteklo nedeljo lepo število domačih posestnikov, pa tudi nekoliko gostov iz Gorice in Dornberga. Razstava sama na sebi ni bila ravno bogata in tudi ne dovršeno vredjena; vendar pa lahko rečemo, da je zadostno izražala značaj briske vinoreje in da daje kot prva poskušnja te baže mlademu vinorejskem društvu prav povoljno spričevalo marljivosti napredka. Razstavljenih je bilo 70 različnih, večinoma namiznih belih vin iz navadnega domačega grozdja. Nekoliko botelji je bilo tudi v Brdih pridelanega „rizlinga“, „modre frankinje“ in „burgundeca“. Zadnja dva iz kleti gosp. Ivana Kumar-ja; grajščaka v Kojskem sta bila posebne dobra; rizling pa v neznatni množini pridelal in slabo hranjen, se ni nič kaj sponesel. — Presojevalna komisija je bila sestavljena iz treh domačih in treh dornberških vinorejcev; predsedoval jej je pa g. prof. Povše. Sodbe smejo se smatrati kot jako vgodne, dasi so vsi presojevalci enih misli, da je še mnogo zboljšati. Lega, podnebje zemljišča in vse razmere v Brdih so vinoreji tako ugodna, da bi se ta deželica lahko vštevala med najprve vinorejske kraje v Avstriji. Zanimivo je, da so bila med namiznimi vini, najboljša ona; ki so se na tropinah izgotovila, kar je v Brdih čisto nenavadno; poskušnje takih vin, pa, ki se niso eno ali več let pretočila in so še vedno na drozjih, pokazale so, da je tako ravnanje z vinom napečno in nespametno. Presojevalci so priznali odliko sé zvezdo vinom sledetih gg. posestnikov: v. č. gosp. Josipa Pavletič-a, vikarja v Cerovem, g. Ivana Kumar-ja, grajščaka v Kojskem, g. Andreja Kocjančič-a in Antona Klančič-a, posestnikov v Podgori, g. Antona Znidarčič-a, posestnika v Vedrijanu, Ljudovika Lenardič-a posestnika v Kojskem, pl. Konrada Fabris-a posestnika v Steverjanu, g. Fonziari-ja, posestnika v S. Mavru. Navadna odlika brez zvezde se je pripoznala še nekaterim drugim. Po razstavi, za katero je gosp. grajščak Kumar gostoljubno odprl prostore svojega krasno ležečega gradu, napravila je kojščanska čitalnica prav zanimivo besedo. Gosp. prof. Povše je prav podučljivo govoril o vinoreji ter primerno vpletal v govor svoje opazke, ki si jih je zapomnil pri vinski razstavi. Vrli čitalnični diletantje so na to izvršili nadaljni program sebi v čast obilno zbranim poslušalcem pa v prijetno zabavo. Društvo ima dobre moči, treba jih le skeptaj držati in razumno izkoristiti. Le pogumno naprej!

Najboljša vina. Ker smo danes objavili ime na onih vinorejcev, katerim je presojevalna komisija na kojščanski razstavi pripoznala, da imajo izvrstna vina, naj donesemo tudi imena onih gospodarjev, kateri so nedavno na dornberški razstavi dobili za svoj vinski pridelek odliko sé zvezdo. Ti so g. Jožef Mrevle posestnik v Dornbergu, v. č. J. Ev. Kolavčič, župnik v Pervacini, g. Ulrik Golja, Andrej Sinigoj, Josip Sinigoj, Vinko Sinigoj, Josip Vodopivec, Franče Vodopivec, Gašpar Znidarčič vsi posestniki in v. č. g. župnik Filip Kramer v Dornbergu.

Poziv v. č. duhovščini. Naprošeni smo, da priobčimo sledeči knezo-nadškofijski poziv do v. č. duhovščine, kar radostno storimo:

Preteklo jesen je samostan č.č. p.p. frančiškanov na Kostanjevici trpel silno veliko škodo po neprenehnem dežju, zaradi katerega se je zid, ki od južne strani obdaja samostan, podrl in z velikim delom vrta pogreznil. Da se popravi zid in napolni prostor, ki je nastal na mestu pogreznjenega vrta, in vbrani nevarnost, ki preti celemu posopju, treba je več tisučev.

Ker pa nema samostan skoro nič sredstev v popravilo te škode, in ker ne more pričakovati (zavoljo predrugačenih okoliščin) nikakoršne pomoči od c. k. vlade, ki je v enacih slučajih vselej pomagala, je samostanski predstavnik prosil podpisanega Nadškofa, da dovoli pobiranje milih darov v ta namen po vsej gorški nadškofiji.

To prošnjo menimo colikanj rajše vslišati, kolikor bolj smo prepričani zaslug tega samostana za splošno korist, zlasti s pomočjo, ki jo deli Naši duhovščini v dušnem pastirstvu in v drugih duhovnih potrebah, in ker dobro vemo, kako ljubi in spoštuje Naša duhovščina in naše ljudstvo te očete.

Hočemo toraj in ukažemo, naj se vvéde pobiranje miloščine v naši nadškofiji, in naj se o njej podučiti ljudstvo, in želimo, da bodi bira zelo obilna, ki najse naredi ali v cerkvi enkrat ali tudi večkrat, ali pa na drug primeren način, da se o pravem času obilna pomoč podeli samostanu Nam tako ljubljenu nadškofiji tako koristnemu in duhovščini tako hasnivemu.

Nabrani denar ali tudi druge reči naj se pošljejo ali v našo nadškofijsko pisarno ali pa naravnost v samostan p.p. frančiškanov.

Od nadškofijskega ordinarijata v Gorici dne 14. maja 1879.

ANDREJ I. r.
nadškof.

Javna zahvala.

Iskreno se zahvaljujem vsem onim blagim, kateri so o času dolge bolezni moje predrage soproge ANE, kakor tudi danes pri njenem pogrebu meni in moji rodbini razdelili svoje blagodušno sočutje.

V Gorici dne 23. maja 1879.

Tomaž Rosenberger.

LISTNICA UREDNIŠTVA: G. Mih. v Pr. Vaš ruski pesnik ima sicer vzvišene misli o svobodi in bratovstvu, — pa diše preveč po nihilizmu. Nam je svoboda preluba, nego bi jo zamenjali s temnicami pri Sv. Antonu. Za to smo obsodili — ne zamerite — prvo, drugo in tretjo izdajo Vašega prevoda — k smrti v košu.

Št. 275

Javna dražba.

Vsled sklepa c. k. okrajnega šol. sveta se bode zidala nova šolska hiša na Banjšicah nad Kanalom Stroški so prevdarjeni na gl. 3617,56.

Javna dražba bode v Gorici v uradni c. k. okrajnega šol. sveta dne 5. junija t. l. ter se prične ob 11. uri in sklene o poludne.

Do 11. ure zjutraj istega dne se sprejemajo pismene ponudbe napravljene po obče veljavnih načelih.

Načert, prevdarek in drugi pogoji so razstavljeni pri podpisnem uradu od 1. 25. maja do 5. junija t. l. od 8—12, in 3—6 ure.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici 21. maja 1879.

JAKO VAŽNO

vsakteremu za oči.

Prava dr. White-jeva voda za oči od Traugott Ehrhardt-a v Grossbreitenbach-u v Turingiji (Thüringen) slovi uže od leta 1822 po celem svetu.

Dobiva se steklenica po 1 gl. v Trstu v lekarni „Carlo Zanetti“ Via nuova 27 in v Gorici tudi v Zanetti-jevi lekarni na Travniku.

Odlomki iz pisem: Vaša prava dr. Whitejeva voda za oči mi tako izredno koristi, da se vam ne morem zadosta zahvaliti, in da jo vsakemu prav gorko priporočam (sledi naročilo). Rieden 27/3 78. Peter Rümeli.

Javna dražba.

Podpisano županstvo naznanja, da bo dne 10. junija t. l. od 9. do 12. ure prepold. v Goranjem Cerovem javna dražba za podvzetje poprave in višanja tamkajnjega farovža. Klicna cena je določena na 1510 gld. Sprejemale se bodo pismene in ustmene ponudbe.

Načrt stavbe in pogoji se nahajajo v tukajšnji občinski pisarnici.

ŽUPANSTVO V ŠTEVERJANU
dne 22. maja 1879.

Tertorejcem!

Ponavljaje oznanilo, da imam tudi letos mnogo prav lepega žvepla v svojih prodajalnicah, katero je od profesorja Dr. Königa kemijsko preiskano ter za popolnoma čisto spoznano, moram trtorejce opozoriti na to, da imata zalogo mojega žvepla samo gg. Ghitter v Raštelu in Modolo Josip v „Via Municipio“.

Da to objavljam, prisiljen sem po tem, da nekateri štacunarji na vprašanja, ali je tudi njih žveplo iz moje zaloge, kupcem odgovarjajo, da je prav iz mojega mlina. Proti taki zlorabi javno protestiram, ker prepričan sem, da je moje žveplo fino in najboljše, ker ga izvirno dobivam iz Sicilije in Romanije, ter da je narfineje zmleto, razvidam ne le, da moja zaloga terpi, ampak tudi kupec, ki potem nezadovoljen z uspehom takega žvepla zgubi zaupanje v moč žveplanja.

Menda prav iz takega uzroka je nek gospod iz Solkana govoril proti mojemu žveplu, ker je žveplo, ki se mu ni sponeslo, gotovo iz drugih zalog pod krivim imenom dobil.

Temu gospodu J. bi svetoval, poprašati na stotine trtorejcev, ki so rabili moje žveplo in se z uspehom jako zadovoljili, ter ne opravljati po krivem poštenega blaga. Za poštenost in finost žvepla garantujem.

ANDREJ KOCJANČIČ.

ZALOGA

GRASKEGA EKSPORTNEGA-PIVA IZ LEDENICE

bratov Reininghaus,

DOLENJSKO NAMIZNO VINO IN SLIVOVKA

se dobiva vedno ter po najnižji ceni

pri

Kavčič & Ferfila

na Korenju pri vodnjaku.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 9. junija 1879 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav l. četert leta 1878 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca januarija, februarja in marcija 1878.

V Gorici dne 10. maja 1879.

Ravnatelj: Lovisoni.

Razglas.

Gospodarski svet v Sežani naznanja, da se bo dne 31. maja 1879 od 9. do 12. ure predpoldne vršila v tukajšnji občinski pisarnici javna dražba, pri kateri se odda najboljšemu ponudniku pod fiškalo ceno podvzetje za dodelanje farne cerkve v Sežani.

Vse delo je cenjeno na 2949 gld. 14 kr.

Podvzetnik bo moral pri dražbi položiti 50% vadije.

Drugi dražbeni pogoji, prevdarek in stavbeni naris zamore vsakdo pregledati v sežanski občinski pisarnici.

V Sežani, 20. maja 1879.

Načelnik:

R. MAHORČIČ.